

provedené ČŠI potvrdily, že učitelé při práci s dětmi využívali různá podpůrná a vyrovnávací opatření. Ve třídách, kde byly děti se SVP přítomny, poskytovali nejčastěji dětem individuální podporu v rámci výuky (81,5 % z celkového počtu těchto tříd) a k tomuto účelu využívali i přítomnosti asistenta pedagoga (55,4 %). Rovněž uplatňovali speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání (51,1 %) odpovídající konkrétnímu zdravotnímu postižení.

Z provedených inspekcí vyplynulo, že v navštívených školách se děti diagnostikované jako mimořádně nadané vyskytovaly ojediněle. Přestože i v těchto případech byly učitelé ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními zpracovány individuální vzdělávací plány, inspekční zjištění potvrdila, že pedagogičtí pracovníci nemají v této oblasti dostatečné zkušenosti. Na trhu chybí vzdělávací semináře zaměřené na problematiku vzdělávání dětí mimořádně nadaných a to vše se odráží v nižší kvalitě poskytované péče. Naopak podpora dětí nadaných v oblasti výtvarné, pracovní, hudební či pohybové je v mateřských školách velmi častá a je realizována prostřednictvím zájmových útvarů, které jsou součástí ŠVP.

1.2.4 Realizované formy a vzdělávací metody, činnosti dětí

Ze sledovaných forem vzdělávání byla učiteli nejčastěji uplatňovaná frontální výuka (92,8 %). Příčiny tohoto zjištění byly již uvedeny výše (vysoký počet dětí ve třídě, méně časté překrývání dvou učitelů při dopoledních činnostech). V souvislosti s tím byla často aplikovaná samostatná práce dětí (60,4 %) a následovaly skupinové, popř. kooperativní činnosti (54,5 %). Převažující frontální formy výuky však pozitivně ovlivňovala skutečnost, že 82,3 % učitelů při nich vhodně využívalo metodu prožitkového učení a učení hrou. V důsledku toho byl naplňován jeden z cílů kurikulární reformy, tj. odklon od paměťového osvojování si „učiva“ směrem k získávání životních zkušeností. Učitelé tak prostřednictvím prožitkového učení nechávali děti, aby prakticky zkoušely, řešily a prováděly činnosti samy. S tím souvisí skutečnost, že dovednostně-praktické metody byly použity v 75,8 % sledované výuky. Vybavení didaktickými pomůckami ve školách je velmi dobré. Kvalitní pomůcky jsou volně dostupné, učitelé je dětem nabízejí průběžně. Intenzivněji s nimi pracují při řízených činnostech, systematicky např. při přípravě na přechod do ZŠ. Didaktické pomůcky různého charakteru nechyběly téměř při žádné didakticky zacílené individuální, skupinové a frontální činnosti. Jejich nižší využití či chudší výběr byl spíše výjimečný. V hospitovaných třídách využívalo 74,3 % dětí kreativní technické hračky a 91,3 % dětí projevovalo zájem o knihy.

Negativním zjištěním byla podstatně menší míra využívání názorně-demonstračních metod (experimenty) a promyšlené práce s textem (45,2 % a 34,7 %).

V 93,2 % MŠ bylo v průběhu dne pedagogie podporováno spontánní sociální učení, méně učení kooperativní 68 %. Děti byly vzdělávány v přirozených souvislostech a vztazích v 92,5 % MŠ.

Učení hrou bylo využíváno v 90,6 % MŠ, naopak využívání situačního učení činí některým MŠ problémy. Tyto činnosti byly zaznamenány pouze v 78,8 % škol. Řízené zdravotně-preventivní pohybové aktivity zařazuje do denního programu pravidelně 90,5 % MŠ. ČŠI to hodnotí vzhledem k výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu jako velmi pozitivní.

1.2.5 Motivace dětí

Vhodně volená motivace pozitivně ovlivňovala průběh a výsledky vzdělávání. Učitelé, kteří uplatňovali moderní pedagogické postupy v souladu s filozofií RVP PV, dokázali velmi dobře pracovat s vnitřní motivací, pomocí které přirozeně aktivizovali děti k činnostem a vzbuzovali jejich zájem o ně. Vzdělávání tak bylo intenzivněji propojeno s praxí a životními situacemi (95,5 %) a děti nenásilně vyhledávaly souvislosti s ostatními oblastmi (80,6 %). Prostřednictvím vnější motivace vytvářeli učitelé dětem podnětné prostředí a pestrou na-

